

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN ASETUS HAAHKAN METSÄSTYKSEN RAJOITTAMISESTA

Pääasiallinen sisältö

Haahkan (*Somateria mollissima*) metsästystä rajoitettaisiin siten, että vain koirashaahkan¹ metsästys olisi sallittua 1.6–15.6. ja koirashaahkan metsästys olisi sallittu vastaavalla alueella kuin asetuksessa 341/2022, jonka voimassaolo on päättynyt 31.12.2024. Asetus olisi muutoinkin sisältönsä puolesta muuttumaton ja rajoitukset koskisivat seuraavaa kolmivuotiskautta. Esityksen mukaisella rajoitetulla uroshaahkan metsästyksellä jatkettaisiin vuodesta 2019 asti toteutunutta ajallisesti ja alueellisesti rajoitettua metsästystä vuoden 2027 loppuun asti. On syytä painottaa, että ministeriön asetus on metsästystä rajoittava asetus ja mikäli asetusta ei anneta ennen 1.6.2025, tulee uroshaahkojen metsästysaika olemaan metsästysasetuksen (666/1993) mukainen 1.6.-31.12. ja naarashaahkojen ja saman vuoden poikasten osalta 20.8. klo 12 alkaen 31.12. saakka. Tällöin aluerajauksetkaan eivät ole voimassa.

Alun perin tärkein syy koirashaahkajahdin rajoittamiselle kahteen viikkoon ja aluerajaukselle vain ulkomerialueille, on komission käynnistämä valvontamenettely (INFR(2012)4139; Haahkan kesämetästys). Komissio on kuitenkin sulkenut 20.12.2023 rikkomusmenettelyn², mutta rajoituksia on edelleen tarkoituksenmukaista jatkaa. Vaikka komissio ei ole perustellut päätöstään luopua rikkomusmenettelystä, voidaan olettaa, että se on seurausta Suomen tekemistä rajoituksista haahkanmetsästyksen.

Haahkakoiraat ovat käytännössä menneet juhannukseen mennessä sulkimisalueille tehostettuun ravinnonhankintaan tai suoraan Tanskaan. Rajaamalla metsästys kahteen viikkoon turvataan sulkimisajan rauha koirashaahkoille ja aluerajauksella erotetaan pesimäalueet metsästysalueista. Asetuksen karttaliitteessä esitetty alue (pääasiassa puuttomia ulkoluotoja), jolla koirashaahkoja voitaisiin metsästä, käytännössä rajaa haahkan keskeiset pesimäalueet metsästysalueen ulkopuolelle. Lisäksi erikseen on mainittu, että tälläkään alueella metsästys ei ole sallittua saarilla ja luodoilla, joilla esiintyy naarashaahkoja poikasineen tai on etelänsaari-, riskilä- tai ruokkiyhdyskunta.

Suomen haahkakanta taantuu edelleen. Pääsyyinä lienee hyvin todennäköisesti naaraisiin ja poikasiin kohdistuva voimakas merikotkan ja pienpetojen saalistus. Haahkakannan sukupuolijakauma on vinoutunut voimakkaasti koirasvoittoiseksi.

Koiraita on haahkakannassa runsaasti, eikä niiden nykyinen metsästyskuolleisuus ole uhka haahkapopulaatiolle. Haahkan kokonaiskanta on edelleen melko suuri, joten koiraiden rajoitettu metsästys voi olla mahdollista ilman negatiivista vaikutusta kannan kehitykselle.

Haahkakannan elpymisen turvaamiseksi on turvattava tehokas pienpetojen pyynti saaristoalueilla, jotta haahkan poikastuotto on mahdollista sisäsaaristossa, jossa merikotkan suoraan tai välillisesti aiheuttama kuolleisuus on vähäisempää kasvillisuuden hautoville naaraille ja poikueille tarjoaman suojan vuoksi. Pien-

¹ Asetusmuistiossa esiintyy myös termi uroshaahka johtuen metsästysasetuksen yleisten rauhoitusajkojen terminologiasista 24§:ssä.

² Kyseinen päätös on julkaistu komission internet-sivulla ja löydettävissä syöttämällä tapausnumero INFR(2012)4139 hakulomakkeeseen https://ec.europa.eu/atwork/applying-eu-law/infringements-proceedings/infringement-decisions/?lang_code=fi&langCode=EN

petopyynnin käytännön toteutukseen tarvitaan motivoituneita pyytäjiä. Pyyntimotivaatioon voidaan vaikuttaa positiivisesti, jos haahkan metsästys on ainakin osittain mahdollista.

1 Nykytila

Haahkan viimeaikaiset saalismäärät ovat pieniä sekä absoluuttisina lukuina että suhteessa kannan kokoon.

2024: 307

2023: 179

2022: 150

2021: 257

2020: 510

Vuosien 2019–2023 lintudirektiiviraportoinnin ennakkotieto on, että pesimäkanta-arvio oli 72 866-111 807 paria, paras arvio 92 511 paria. Uhkina haahkapopulaatiolle on mainittu merikotka, minkki ja supikoira, mutta merikotkalle pantavaa on, että metsästys ei ole uhka.

Suomen haahkapopulaatio on voimakkaan koirasvoittoinen. Pesimäkannasta koiraita on arviolta noin 70 %. Koirashaahkan keskimääräinen metsästysmaalit on ollut pesimäkanta-arvion alarajaan, 72866 paria (145 732 yksilöä), varovaisuusperiaatteella verraten 0,21 % pesimäkannasta. Metsästysverotus on selvästi alle 1 % pesimäkannasta. Uroshaahkojen metsästyksestä on tehtävä lakisääteinen saalisilmoitus Suomen riistakeskukselle seitsemän vuorokauden kuluessa eläimen pyydystämisestä (metsästysasetus 5a§).

Suomen kannan kehitys osoittaa 10-36% vähenemistä pitkällä aikavälillä (1986-2018) ja lyhyellä aikavälillä (2007-2018) 2-38%.³ Komissio antoi Suomelle perustellun lausunnon⁴ uroshaahkojen (haahkakoiraiden) kesäaikaisesta metsästyksestä vuonna 2015. Komission mukaan uroshaahkojen metsästys tapahtuu haahkan lisääntymisaikana eikä voimassa oleva sääntely estä uroshaahkojen metsästystä alueilla, joissa naarashaahkat huolehtivat poikasista. Varmistaakseen, että koirashaahkojen metsästys ei vaaranna Suomessa pesivää haahkakantaa ja häiritse naarashaahkoja poikasineen maa- ja metsätalousministeriön asetuksella (MMM 613/2019) rajoitettiin vuosina 2019-2021 uroshaahkan kesäaikaista metsästystä Itämeren alueella ja kiellettiin kaikki haahkan metsästys syksyllä eli käytännössä urosten puuttuessa se tarkoittaa naaraiden ja saman vuoden poikasten metsästys. Menettelyä jatkettiin metsästysvuosina 2022-2024 ministeriön asetuksella 341/2022, jonka voimassaolo on siis päättynyt 31.12.2024. Haahkakannan voimakkaan urosvoittoisuuden (kannasta 70 % uroksia) johdosta ja kestävästä verotuksen periaatteiden mukaisesti sekä perinteisen metsästyksen säilyttämiseksi koirashaahkan metsästystä ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista kieltää kokonaan. Muun muassa HELCOM⁵ on suositellut raportissaan metsästyksen kohdistamista uroksiin. Vanhan koiraan naaraasta eroava valkea puku säilyy, mutta nuorten lintujen erottaminen syksyllä naaraista on vaikeaa, koska syksyllä naaras ja saman vuoden poikanen ovat lähes samanvärisiä.

Metsästyslain (615/1993) 20 §:n 1 momentin mukaan metsästystä on harjoitettava kestävästä käytön periaatteiden mukaisesti ja siten, että riistaeläinkannat eivät vaarannu, luontoa ei tarpeettomasti vahingoiteta, riistakantaa ei vaaranneta eikä eläimille tuoteta tarpeetonta kärsimystä. Metsästyslain järjestelmässä riistaeläinlajien metsästämistä rajoitetaan ensisijaisesti metsästyslain 37 §:n nojalla valtioneuvoston asetuksel-

³ https://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=/fi/eu/art12/envxabcra/FI_birds_reports_20191031-102330.xml&conv=612&source=remote#A063_B

⁴ http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-15-4871_fi.htm

⁵⁵ <http://helcom.fi/Red%20List%20Species%20Information%20Sheet/HELCOM%20Red%20List%20Somateria%20mollissima.pdf>

la säädettyllä vuosittaisella yleisellä rauhoitusajalla. Metsästyslailla on kansallisesti toimeenpantu myös EU:n luonto- ja lintudirektiivit, siltä osin, kun säännökset koskevat metsästystä. Metsästysasetuksen (666/1993) 24 §:n 1 momentin 17 kohdassa on säädetty uroshaahkan yleinen rauhoitusaika 1.1.—31.5. välisenä aikana. Haahkojen syysmetsästys alkaa normaalisti 20.8., mutta uroshaahkan metsästys on mahdollista 1.6.—31.12. välisenä aikana. Naarashaahkan ja sen saman vuoden poikasen rauhoitusaika on 1.1.-20.8. kello 12 saakka. Niiden metsästys on mahdollista 20.8. klo 12 alkaen vuoden loppuun saakka. Metsästyslain 38 §:ssä on säädetty maa- ja metsätalousministeriölle toimivalta kieltää tai rajoittaa metsästys tilapäisesti enintään kolmen vuoden määräajaksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Asetuksella 613/2019 (voimassa 31.12.2021) ja sen jälkeen asetuksella 341/2022 (voimassa 31.12.2024) oli rajoitettu uroshaahkan metsästystä aina kolmeksi vuodeksi kerrallaan siten, että uroshaahkan metsästys on ollut sallittua ainoastaan 1.6.—15.6. välisenä aikana vain karttaliitteessä osoitetulla alueella, jolla metsästys on ohjattu karuille ulkoluodoille, jotka sijaitsevat kaukana suojaista saariryhmistä ja näin ollen myös kaukana pesimäalueista. Lisäksi tällä alueella metsästys on ollut kielletty myös sellaisilla saarilla ja luodoilla, joilla esiintyy naarashaahka poikasineen sekä sellaisilla saarilla ja luodoilla, joilla on etelänkiisla-, riskilä- tai ruokkiyhdyksunta. Lisäksi asetuksella oli kielletty kaikki muu myös syksyinen haahkojen syysmetsästys.

Karttaliitteen luotoluettelo laadittiin Suomen riistakeskuksen toimesta luodosta luotoon menetelmällä Virolahdelta (Venäjän rajalta alkaen) Tornioon (Ruotsin rajalle) järjestyksessä, koska saaristo on täynnä sammimisiä luotoja. Tämän johdosta ei ollut mielekasta tehdä tarkkaa luetteloa luodoista, joilla metsästys on sallittua. Karttaliite julkaistiin sähköisessä palvelussa ([Paikkatietoikkunan](#) kartta⁶), jotta kuka tahansa pystyi katsomaan, onko jokin yksittäinen luoto tai saari uroshaahkan metsästyksen piirissä vai ei. Vaikka karttarajauksen sisällä olisi jokin yksittäinen luoto, jossa haahkanaaras satunnaisesti tai pysyvästi pesii tai on poikasineen, on tämä luoto tai saari ollut metsästykseltä rauhoitettu asetuksen mukaisesti. Koska sallittu metsästysalueen rajausta karttaan on tehty luodosta luotoon, selvyiden vuoksi todettiin, että rajaluodot kuuluvat metsästysalueeseen ja niiltä metsästäminen on mahdollista kaikkiin suuntiin, mikäli niillä ei esiinny naarashaahkaa poikasineen tai etelänkiisla-, riskilä- tai ruokkiyhdyksuntaa. Edellytyksenä on tietenkin myös se, että metsästäjällä on oikeus metsästää luodolla joko metsästyslain 7 §:n⁷ nojalla tai maanomistuksen tai metsästysvuokrasopimuksen nojalla.

Haahkan metsästystä säätelee myös lintudirektiivi. Haahka kuuluu lintudirektiivin 1 artiklassa tarkoitettuihin lajeihin ja liitteen II/B-osan lajeihin. Lintudirektiivin 2 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet 1 artiklassa tarkoitettujen lintulajien kantojen ylläpitämiseksi sellaisella tasolla, joka vastaa erityisesti ekologisista, tieteellisistä ja sivistyksellisistä vaatimuksia ottaen huomioon taloudelliset ja virkistykseen liittyvät vaatimukset, taikka näiden kantojen mukauttamiseksi tähän tasoon. Lintudirektiivin 7 artiklan mukaan liitteessä II lueteltujen lajien kantojen koon, maantieteellisen levinneisyyden ja lisääntymisnopeuden takia koko yhteisössä niitä voidaan metsästää kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Liitteessä II olevassa B-osassa lueteltuja lajeja saa metsästää niiden jäsenvaltioiden alueella, joista on maininta liitteessä. Haahka sisältyy direktiivin liitteessä II olevan B osan luetteloon lajeista, joita voidaan metsästää Suomessa.

Afrikan ja Euraasian muuttavien vesilintujen suojelusopimuksen (AEWA) 7. osapuolikokouksessa haahka siirrettiin osioon (A liite, kategoria 4), jossa metsästys on mahdollista vain kansainvälisen hoitosuunnitel-

⁶ Paikkatietoikkunasta saa tasona päälle myös suojelualueet, jolloin metsästäjä voi ennakoida, mitä hänen pitää rauhoitussäännösten pohjalta ottaa huomioon, kun valitsee metsästyspaikkaansa (Karttatietoikkuna -> Valitse "Karttatasot" -> Valitse "Taustakarttasarja" sekä "Uroshaahkan metsästysalue" sekä halutut "Suojellut alueet")

⁷ Jokaisella Suomessa pysyvästi asuvalla on oikeus metsästää yleisellä vesialueella meressä, sellaisilla yleisellä vesialueella meressä olevilla saarilla ja luodoilla, jotka kuuluvat valtiolle ja joiden hallintaa ei ole kenellekään luovutettu, sekä Suomen talousvyöhykkeellä. ([26.11.2004/1068](#))

man puitteissa (Adaptive Harvest Management)⁸. EU on kuitenkin tehnyt varauman AEWA -luokituksen muutokseen haahkan osalta, koska lintudirektiiviä ei voida muuttaa 90 päivän kuluessa. Näin ollen EU ei teknisesti kiellä metsästystä, mutta suosittaa jäsenmaita noudattamaan AEWA -luokitusta.⁹

Haahkalle on laadittu kansainvälinen hoitosuunnitelma, joka julkaistiin syyskuussa 2022.¹⁰ Maa- ja metsätalousministeriö sekä Ahvenanmaan maakuntahallitus ovat rahoittaneet tätä hoitosuunnitelmaprojektia. Suunnitelman laatimista tukivat Suomen riistakeskus, Ahvenanmaan maakuntahallitus, Luonnontieteellinen keskusmuseo, Århusin yliopisto sekä UNEP/AEWA-sihteeristö.

Metsästyksen ei arvioida olevan syy kannan taantumiseen, vaan taantumisen aiheuttaa todennäköisesti joukko muita syitä. Suomessa taantumisen suurimpana syynä lienee voimakas naarasiin ja poikasiin kohdistuva saalistus. Ruotsissa on lisäksi osoitettu tiamiinin (B1-vitamiini) puutoksen kasvattavan selvästi poikasten kuolleisuutta. Myös haahkan ravinnossa tapahtuneita muutoksia, kuten sinisimpukan vähenemistä, on epäilty vaikuttaneen taantumiseen Ruotsissa. Suomessa sinisimpukan esiintymisessä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia.¹¹

Suomen lintudirektiivin kuusivuotisraportoinnin ennakkotietojen mukaan haahkakannan uhkina ovat merikotkat, minkit ja supikoirat. Huomionarvoista on, että metsästystä ei pidetä uhkana. Myös tieteellinen näyttö viittaa siihen, että metsästyksellä on ollut vain vähäinen rooli viimeaikaisessa populaation vähenemisessä¹². Kansainvälisessä hoitosuunnitelmassa todetaan, että metsästyksellä on todennäköisesti epäsuora myönteinen vaikutus, sillä metsästäjillä on keskeinen rooli pienpetojen kannanhallinnassa, ja haahkan metsästysmahdollisuus lisää motivaatiota osallistua petojen torjuntaan.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lajien metsästys ei vaaranna suojelutoimenpiteitä niiden levinneisyysalueella. Edelleen 7 artiklan mukaan jäsenvaltion on varmistettava, että metsästys harjoitettuna voimassa olevien kansallisten toimenpiteiden mukaisesti vastaa kyseisten lintulajien järkevän hyödyntämisen ja ekologisesti tasapainoisen sääntelyn periaatteita ja että tämä käytäntö näiden lajien ja etenkin muuttavien lajien kantojen osalta on sopusoinnussa 2 artiklasta seuraavien toimenpiteiden kanssa. Lintudirektiivin 7 artiklassa säädetään lisäksi, että lintujen metsästys ei ole sallittu pesimisaikana eikä eri lisääntymis- ja poikasten kasvatusvaiheissa. Kun on kyse muuttavista lajeista, jäsenvaltioiden on huolehdittava erityisesti siitä, että metsästyslainsäädännön alaisia lajeja ei metsästetä niiden lisääntymiskauden aikana tai niiden palatessa pesimisalueilleen.

Haahkan lisääntymiseen ja poikasten kasvatusvaiheeseen sekä muuttoon liittyvä biologia poikkeaa monesta muusta lajista. Haahkat pariutuvat talvehtimisalueilla ja ovat siten jo pariutuneet ennen kuin ne saapuvat keväällä Suomeen. Haahkat ovat yksiavioisia ja pesimisalueelle saapunut uros vartioi tiukasti kumppaniaan ruokailematta. Kun haudonta on alkanut, poistuu koiras ulkomeren karuille luodoille ja merivyyhykkeen

⁸AEWA MOP7 Resolution 7.3: <https://www.unep-aewa.org/en/document/adoption-amendments-aewa-annexes-4>

⁹ AEWA MOP7 Meeting report, EU speaking point, page 14 <https://www.unep-aewa.org/en/document/consolidated-draft-report-aewa-mop7-days-1-2>

¹⁰ <https://www.unep-aewa.org/en/publication/international-single-species-action-plan-conservation-common-eider>

¹¹ Kilpi, M., Lorentsen, S. H., Petersen, I. K., ja Einarsson, A. (2015). Trends and drivers of change in diving ducks. *TemaNord* 2015: 516. 56 s.

Miljöforskningsberedningen, 2012. Ejderns och andra musselätande dykänders minskning i Östersjön. Rapport från miljöforskningsberedningen. 22 s.

¹² Tjørnløv, R. S., Pradel, R., Choquet, R., Christensen, T. K., & Frederiksen, M. (2019).

Consequences of past and present harvest management in a declining flyway population of common eiders *Somateria mollissima*. *Ecology and Evolution*, 9(22), 12515-12530.

doi:10.1002/ece3.5707

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/ece3.5707>

matalikoille. Haahkakoiraat eivät millään tavalla osallistu poikasten hoitoon eivätkä poikaset ole riippuvaisia haahkakoiraista. Haahkaurokset eivät myöskään palaa pesimäalueelle, vaan ne suuntaavat muuttomatkalta Tanskaan tai pesimisalueista erillään oleville sulkimisalueille. Näin ollen koiras ei osallistu lintudirektiivissä tarkoitettuun lisääntymis- ja poikasten kasvatusvaiheeseen.¹³ Käytännössä uroshaahkakanta on juhannukseen mennessä tavoittamattomissa, koska ne vähitellen vetäytyvät sulkasatokauden lentokyvyttömyysajaksi saarettomille ulappavesille Salpausselkien jatkeiden moreenikynnästen muodostamille ravintomatalikoille ja sieltä vasta Tanskaan talvehtimaan. Ulkomerellä ne ovat turvassa kaikelta metsästykseltä. Haahkakoiraiden käyttäytyminen on todettu myös Key Concepts -asiakirjassa (2008), jonka mukaan suurin osa aikuisista haahkakoiraista poistuu pesimisalueilta touko-kesäkuussa.¹⁴

Haahkakanta on poikkeuksellisen urosvoittoinen. Arviolta jopa 70 prosenttia¹⁵ haahkakannasta on koiraita. Todennäköisesti urosvoittoisuus on seurausta siitä, että uroshaahkat välttävät pesintäalueella ja -aikana tapahtuvan predaation oleskellessaan ulkomerellä. Pienpetojen, lокkien ja merikotkien aiheuttama predaatio kohdistuu näin ollen pääosin naaraisiin ja poikasiin.

Kesäkuussa alkava uroshaahkojen metsästys tapahtuu ulkoluotojen alueilla, joihin uroshaahkat siirtyvät pesimäalueilta. Metsästyksen soveltuvat ulkoluodot sijaitsevat saaristoalueiden uloimmilla alueilla ja ovat niin pieniä pinta-alaltaan, ettei niillä ole käytännössä merkitystä merilintujen pesimäpaikkoina. Tyypillisesti pyyntiä harjoitetaan pieniltä luodoilta lintuja odottaen. Uroshaahkojen metsästyksen soveltuvat ulkoluodot sijaitsevat pääosin saaristoalueiden uloimmilla laidoilla, eivätkä haahkanaaraat pesi kyseisillä luodoilla niiden karun ympäristön ja vähäisen suojakasvillisuuden vuoksi. Lisäksi näillä ulkoluodoilla ravinnonhankintasyvyys voi estää poikasten ravinnonhankinnan, minkä vuoksi kyseiset alueet soveltuvat pesintään huonosti tästäkin syystä. Kasvillisuuden suojassa olevat pesät säilyvät myös paremmin merikotkien, lокkien ja varisten sekä pienpetojen aiheuttamalta predaatiolta.¹⁶ Pesivien merikotkien lisäksi uloimmassa saaristossa oleskelee nuorten merikotkien parvia, jotka ovat jääneet sinne osallistuttuaan aiemmin keväällä harmaahylkeiden kuuttien saalistukseen. Merikotkan merkitys etenkin lounaissaaristossa haahkakannan pienemmiselle on kiistaton, mutta sisempänä saaristossa sen merkitys on luultavasti ollut vähäisempi. Tätä nykyä ulkosaariston jäljellä olevat pesivät haahkat pesivät yleensä hyvin suojassa, puiden ja pensaiden alla.¹⁷

Haahkanaaraat eivät pesi näillä alueilla kuin aivan poikkeuksellisesti, koska ravinnonhankintasyvyys voi olla 30–40 metriä. Näihin syvyyksiin pystyvät vain aikuiset linnut. Poikaset eivät pysty sukeltamaan kuin korkeintaan 2 metrin syvyyteen ja niiden ravinnonhankinta alussa perustuu muutoinkin hyönteisravintoon. Vaikka ravinto muuttuu myöhemmin samaan kuin emoilla, eivät haahkanaaraat siirry poikasineen pesimäalueelta edes kovan predaation seurauksena¹⁸. Lisäksi karuilla luodoilla pesät tuhoutuvat aaltojen pyyhkies-

¹³ Mm. Suomen riista 50:7-17. (2004). Hario M., Holmén T ja Selin E. haahkan sukupuolten runsaussuhde ja pariuskokollisuus.

¹⁴ http://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/wildbirds/hunting/docs/reprod_19-24_en.pdf

Males tend to remain further north than females and immatures. Most adult males leave the breeding grounds in May and June to form flocks with non-breeding and immature birds. Many males and immatures of the Baltic population undertake a moult migration in late June and July through the western Baltic to the Wadden Sea.

¹⁵ Kilpi, M., Lorentsen, S. H., Petersen, I. K., ja Einarsson, A. (2015). Trends and drivers of change in diving ducks. TemaNord 2015: 516. 56 s.

<http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:800875/FULLTEXT03.pdf> s.37.

¹⁶ Kilpi&Öst: Merikotkan vaikutus Tvärminnen haahkakantaan. Suomen riista 48:27-33 (2002), ”Läggharunin tapaus on äärimmäinen, sillä saarella ei ole mitään suojaavaa kasvustoa, ja niinpä kolonia on tuhoutunut lähes kokonaan muutamassa vuodessa.”

¹⁷ Vösa; Nordström, Högmänder, Kosonen, Laine; Rönkä, von Numers: Saaristolinnuston kehitys Turun saaristossa 1986-2013. Linnut –vuosikirja 2016.

¹⁸ Hario&Rintala: Saaristolinnuston kehitys Suomen rannikoilla 1986-2013. Linnut -vuosikirja 2013. s. 50. ”Mustasaaren Norrkärillä vuonna 2010 paikalliset merikotkat tuhosivat 22 % pesinnöistä (n=426) ja tappoivat vähintään 4 %

sä luotojen yli ja mahdollisesti kuoriutuneet poikaset kuolevat nälkään tai esimerkiksi lokkien predaatioon. Ulkoluodoilla poikasten selviytyminen on koko lailla mahdotonta sekä ravinnonsaannin että niihin kohdistuvan predaation sekä puuttuvan suojan johdosta. Lisäksi pääosa poikueista on tuolloin jo vesillä. Vaikka naaras poikasineen saattaisikin uida pesimäalueelta ulkomerialueelle, asetus on kuitenkin kieltänyt metsästyksen sellaisilla luodoilla ja saarilla, joilla esiintyy haahkanaaras poikasineen.

Metsähallituksen erävalvontaraportissa 3.3.2017 on todettu, että ”eteläisillä merialueilla alkukesällä koirashaahkan metsästys ulkoluodoilla on paikoin erittäin suosittua ja tässä valvonnassa saatiin tehdä hyvää yhteistyötä Merivartioston ja poliisin kanssa. Näihin liittyen ei tavattu moitittavaa. Metsästäjät ovat hyvin tiedostaneet, että tämän harrastusmuodon jatkuvuutta ei ole syytä laittomuuksilla vaarantaa.” Maa- ja metsätalousministeriön 30.4.2019 Metsähallituksen erävalvonnalta erikseen saaman tiedon mukaan edellisen kolmen metsästysvuoden aikana ei Metsähallituksen, Merivartioston ja poliisin yhteispartioinneissa ole havaittu rikkeitä koirashaahkan metsästykseseen liittyen. Maa- ja metsätalousministeriö on tiedustellut asiaa uudelleen ja saanut Metsähallituksen erävalvonnan 24.3.2022 antaman vastauksen, jonka mukaan tilanne on ennallaan eli metsästysmuodon kanssa ei ole tullut tietoon moitittavaa viime vuosina. Tämän asetuksen valmisteluun liittyen ministeriö sai Metsähallituksen erävalvonnalta samansisältöisen vastauksen 10.4.2025, ettei uroshaahkojen metsästyksessä ole tullut tietoon rikkomuksia vuosiin eikä sellaisesta ole saatu tietoa muiltakaan viranomaisilta.

Yleisluontoinen uroshaahkanmetsästyksen sääntely mahdollistaa uroshaahkojen metsästämisen kaikkialla 1.6. lukien vuoden loppuun saakka. Kolmivuotinen maa- ja metsätalousministeriön asetus rajasi metsästyksen 1.6-15.6 väliseksi ajaksi. Syksyllä 20.8 klo 12 alkava ja vuoden loppuun jatkuva metsästys oli hyvin vähäistä jo aiemman rajoitusasetuksen (MMM 1077/2015) aikana ja maa- ja metsätalousministeriön asetuksella (MMM 613/2019 ja MMM 341/2022) sekin on ollut kiellettyä. Käytännössä metsästys on siis todellisuudessa tapahtunut vain ulkoluodoilla kesäkuun ensimmäisinä viikkoina, jolloin uroshaahkojen päämuutto avomeren sulkimisalueille tai Tanskan talvehtimisalueille tapahtuu.

Komissio vastaanotti vuonna 2011 valituksen, joka koski muun muassa Manner-Suomessa 1. kesäkuuta alkavaa haahkakoiraiden metsästystä. Komissio esitti tämän vuoksi Suomelle kysymyksiä asiasta EU Pilotin välityksellä.¹⁹ Tämän jälkeen virallinen valvontaprosessi käynnistyi ja Suomi sai komissiolta virallisen huomautuksen 20.11.2012 ja edelleen perustellun lausunnon 30.4.2015. Suomen vastauksen perusteltuun lausuntoon 27.8.2015 jälkeen komissio ei ole jatkanut virallista valvontamenettelyä. Komissio on 20.12.2023 tehnyt päätöksen lopettaa rikkomusmenettely. Asiaa koskeva päätös on julkaistu myös komission internet-sivulla.²⁰

Komissio ilmoitti 8.3.2018 vievänsä Ahvenanmaan EU –tuomioistuimeen haahkojen kevätmetsästyksestä.²¹ Komissio nosti kanteen (C-217/19) 8.3.2019 ja ratkaisu annettiin 23.4.2020²². Manner-Suomea koskevalla valvontamenettelyllä ei ole kuitenkaan tekemistä tapauksen kanssa, koska Ahvenanmaan maakunnan

emoista, mutta haahkat eivät tämän tieltä siirtyneet mihinkään. Vasta ketun tulo ja pesintä saarilla autioitti pääsaaren kokonaan haahkoista.”

¹⁹ EU Pilot 1494/10/ENVI.

²⁰ https://ec.europa.eu/atwork/applying-eu-law/infringements-proceedings/infringement_decisions/?lang_code=fi&langCode=EN

²¹ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-1446_fi.htm

²² <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=225525&pageIndex=0&doclang=fi&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=693359>

haahkan kevätmetsästystä koskeva tuomio (C-217/19) ei koskenut 7 artiklan mukaista metsästystä vaan 9 artiklan mukaista poikkeamista.

2 Esitys

Asetuksella rajoitettaisiin uroshaahkan metsästystä siten, että uroshaahkan metsästys olisi sallittu ainoastaan 1.6.–15.6. välisenä aikana vain karttaliitteessä osoitetulla alueella ulkoluodoilla. Metsästys olisi kiellettyä sellaisilla saarilla ja luodoilla, joilla esiintyy naarashaahka poikasineen sekä sellaisilla saarilla ja luodoilla, joilla on etelänkiisla-, riskilä- tai ruokkiyhdyksunta. Lisäksi asetuksella kiellettäisiin uroshaahkan metsästys koko Suomessa alkaen 16.6. jatkuen vuoden loppuun saakka. Syksyinen haahkanmetsästys, joka siis naarashaahkojen ja saman vuoden poikasten osalta muutoin alkaisi 20.8 klo ja jatkuisi 31.12. saakka, kiellettäisiin siis kokonaan.

Metsästyslain 38 §:n mukaan pykälän nojalla annettu asetus saa olla voimassa enintään kolmen vuoden määräajan. Tästä syystä tämä asetus olisi voimassa vuoden 2027 loppuun saakka, mutta ennen asetuksen määräajan päättymistä ministeriö voi ryhtyä toimenpiteisiin seuraavan kolmivuotisen asetuksen saattamiseksi voimaan. Tarvittaessa asetusta tai sen liitteitä on mahdollista muuttaa kesken kolmivuotiskauden.

3 Esityksen vaikutukset

Esityksen tavoitteena on varmistaa, että uroshaahkan metsästys olisi sallittu vain karuilla ulkoluotojen puuttomilla luodoilla ja saarilla, joissa sillä ei ole vaikutusta naarashaahkoihin niiden poikastenkasvatusvaiheessa tai muuhun saaristolinnustoon. Uroshaahkan metsästys ei edellä mainituista lajibiologisista syistä tapahdu pesimis- ja lisääntymisaikana.

On huomattava, että unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan Suomen tulee osoittaa, että metsästys ei tapahdu pesimäalueilla ja se ei häiritse muuta pesivää linnustoa.

Pesimäalueilla on hyvin vähän muuta linnustoa, joten vaikutuksia muuhun pesimälinnustoon ei olisi. Mikäli karttaliitteessä olevalla alueella on luotoja tai saaria, joissa esiintyy naarashaahka poikasineen, niin uroshaahkan metsästys olisi kielletty näillä luodoilla. Käytännössä tämä voidaan useimmiten todeta veneestä kiikareilla rantautumatta ollenkaan luodoille. Ulkoluodoilla esiintyy kuitenkin eräitä merilintuja, jotka pystyvät pesimään karuissakin olosuhteissa ja hankkimaan ravintoa. Siten kiellettyä olisi metsästää luodoilla ja saarilla, joilla on etelänkiisla-, riskilä- tai ruokkikolonia. Olemassa olevan metsästysasetuksen (666/1993) 25 a §:n mukaan harmaalokkiyhdyksunnat ovat koko vuoden rauhoitettuja ja näin ollen niiden häirintä on jo kielletty. Asetuksen voimaan tultua ei ole enää myöskään riskiä siitä, että edellä mainittuja lajeja tai muitakaan lajeja häirittäisiin uroshaahkan metsästyksellä.

Rajoituksella varmistetaan, että uroshaahkan metsästys ei olisi sallittua alueilla, joilla sillä olisi vaikutusta muuhun luontoon. Ulkoluodoilla tapahtuvassa metsästyksessä, joilla ei ole haahkanaaraita poikasineen tai etelänkiisla-, riskilä- tai ruokkiyhdyksunta, häiriövaikutukset haahkanaaraille tai muille saaristolinnuille ovat todennäköisesti pieniä tai niitä ei ole lainkaan.

Käytännössä uroshaahkojen metsästys on loppunut kesäkuun puolivälissä, kun uroshaahkat siirtyvät pois pesimisalueilta yhä ulommas avomerelle sulkasatoon ja tehostettuun ravinnonhankintaan²³. Käytännössä

²³ Waterbird Populations and Pressures in the Baltic Sea. TemaNord 2011:550 <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:701707/FULLTEXT01.pdf>

s. 60.: "Most adult males leave the breeding grounds in May and June to form flocks with non-breeding juveniles."

metsästysasetuksen sallima metsästysaika on kattanut myös sulkimisaian²⁴. Kestävän käytön periaatteen varmistamiseksi uroshaahkojen metsästys on kuitenkin syytä kieltää tänä kriittisenä aikana. Käytännössä metsästys ei ole kohdistunut näihin lintuihin, mutta komission kiinnitettyä asiaan huomiota, on rajoitus syytä saattaa voimaan myös lainsäädännössä. Esitetty metsästysaika sulkee käytännössä pois lintujen ampumisen sulkimisaiana.²⁵ Lintudirektiivin 7 artiklan mukaan on jäsenvaltion velvollisuus varmistaa ja osoittaa, että sallittava metsästys tapahtuu noudattaen järkevän hyödyntämisen ja ekologisesti tasapainoisen säätelyn periaatteita. Metsästysaika tulisi olemaan 1.6–15.6 välisenä aikana, jolloin uroshaahkojen päämuutto pesimisalueilta sulkasatoalueille tai talvehtimisalueille mm. Tanskaan tapahtuu. Sulkimisen seurauksena tapahtuva tilapäinen lentokyvyn menetys ei tapahdu hetkessä, joten sulkasatoalueiden turvaaminen teorias- sa mahdolliselta vaikkakin epärealistiselta metsästykseltä ulkomerellä 16.6 alkaen voidaan katsoa olevan riittävää.

Uroshaahkojen metsästyskäytäntöihin asetuksella on vain vähäisiä vaikutuksia. Uroshaahkojen metsästys on käytännössä tapahtunut juuri tämän asetuksen sallimilla alueilla ja tänä aikana käytännön syistä. Uroshaahkojen kesäaikaisen metsästyksen sallimiselle arvioidaan olevan kannan sukupuolijakaumaa hyvin lievästi oikaiseva vaikutus, mikä on kannan hoitosuosituksien²⁶ mukaista ja tässä tilanteessa kestävän verotuksen kannalta tavoiteltavaa. Haahkan pesimäbiologisista ominaisuuksista johtuen koiraslintujen metsästys on mahdollista rajattuna aikana (1.6.-15.6) ilman, että siitä aiheutuu haittaa lisääntyvälle kannalle. Koirasvoittoisuuden johdosta aikuisten koiraiden metsästys ei myöskään heikennä kannan lisääntymispotentialia seuraavana lisääntymiskautena. Syksyllä tapahtuva, myös naaraisiin ja kesän poikastuottoon kohdistuva, metsästys sen sijaan voi pyynnin laajuudesta riippuen vaikuttaa alenevan kannan kehitykseen negatiivisesti. Syksyisen metsästyksen kieltämisellä arvioidaan kuitenkin olevan vain vähäinen vaikutus. Syyssalis oli aiemman asetuksen (MMM 1077/2015, päättyi 31.7.2018) aikanakin hyvin pientä ja viimeisen kuuden vuoden aikana (MMM 613/2019 ja MMM 341/2022) sitä ei ole sallittu. Haahkan metsästys syksyllä olisi todennäköisesti merkittävä metsästysmuoto vain yksittäistapauksissa, koska jo aiemmin metsästäjät ovat omaehtoisesti jättäneet mahdollisuuden käyttämättä pyynnin kohdistuessa vain naaraisiin ja saman vuoden poikasiin, joita ei voi erottaa toisistaan metsästystilanteessa. Haahkakantaa saattaa kuitenkin hyödyttää jonkin verran syksyllä säästyneet aikuiset naaraat, jotka ovat kannan arvokkainta osaa.

Suomalaisen metsästyksen aiheuttama koiraiden kuolleisuus ei ole uhka populaatiolle. Uroshaahkan ajallisesti ja alueellisesti rajattu metsästys ei vaikuta heikentävästi haahkakannan lisääntyvän kannanosan elpymiseen ja siten metsästys on ekologisesti kestävä. Pynnin rajaaminen ulkosaaristoon sekä kieltä metsästää luodoilla, jossa on haahkoja poikasineen vähentää hautoviin naaraisiin kohdistuvaa häiriötä merkittävästi. Muun muassa merikotkien predaation johdosta ulkosaaristossa ei pesi juurikaan haahkoja puuttuvan suojan johdosta.

Naaraisiin ja saman vuoden poikasiin kohdistuva syysmetsästyksen kieltä on nykyisessä tilanteessa perusteltua pitää edelleen voimassa kannan elpymiskyvyn turvaamiseksi.

²⁴ Sulkimisaika on aika jolloin linnut uusivat sulkapeitteensä. Lintudirektiivi mainitsee kyllä muuttoreittien varrella sijaitsevat sulkimisaikat 4 artiklassa (elinympäristösuojelu), mutta ei 5 artiklassa kiellä lintujen tahallista häirintää erityisesti sulkimisaikana vaan lisääntymis- ja jälkeläisten kasvatusaikana.

²⁵ Waterbird Populations and Pressures in the Baltic Sea. TemaNord 2011:550 s. 61 In August, the males become flightless for some weeks when they moult flight feathers.

²⁶ <http://helcom.fi/Red%20List%20Species%20Information%20Sheet/HELCOM%20Red%20List%20Somateria%20mollissima.pdf>

<https://www.novia.fi/assets/Aronia/Milj/Research-groups/ejder/EkroosOF2012.pdf>

s. 88: ”As the ratio of adult females in the population continues to fall, it is likely to become increasingly urgent to recommend hunting mainly male Eiders during the winter”.

Pienpetojen, etenkin vieraspetojen minkin ja supikoiran torjunta on tällä hetkellä tehokkain toteutettavissa oleva haahkakannan hoitotoimenpide. Vieraspetojen poiston hyöty pesiville haahkanaaraille ja myös muulle saariston linnustolle on osoitettu tutkimuksissa (mm. Jaatinen et al 2022²⁷). Haahkakannan elpymisen turvaamiseksi tarvitaan tehokas pienpetojen pyynti laajasti saaristoalueilla. Haahkat voivat siirtyä pesimään sisemmäs saaristoon ja isommille saarille kasvillisuuden suojiin parempaan turvaan kotkien pesiviin naaraiisiin kohdistamalta saalistuspaineelta, mutta se edellyttää, ettei alueella ole vieraspetoja, jotka tappavat sekä aikuisia naaraita, että tuhoavat pesiä. Tutkimuksissa on osoitettu, että useamman vuoden pesimättä olleet naaraat ovat palanneet pesimään alueille, joilla on onnistuttu vieraspetojen torjunnassa.

Tehokas ja vaikuttava vieraspetotorjunta edellyttää ammattimaisesti suunniteltua ja toteutettua tehopyyntiä.²⁸ Tämän toteutukseen tarvitaan laajoilla alueilla passiivisesti pyytävien pyydysten ylläpitoa, sekä aktiivisiin toimiin pyyntihenkilöitä ja metsästyskoiria. Ammattimainen pyyntityö saaristossa vaatii merikelpoisen veneen hallintaa sekä merenkulkutaitoja myös huonossa kelissä, taitoa käsitellä aseita turvallisesti sekä vieraspetopyyntiin erityisesti koulutettuja metsästyskoiria. Aktiivinen pyyntityö tehdään keväällä ennen lintujen pesintää ja aikaikkuna on usein hyvin kapea jäätilanteen estäessä pääsyn saarille. Maa- ja metsätalousministeriön SOTKA-hankkeessa²⁹ on kehitetty tehopyyntikonsepti saariston vieraspetopyyntiin, jota toteutetaan nyt yhteistyössä Metsähallituksen vetämän Biodiversea Life -hankkeen³⁰ kanssa sekä yksityisillä että valtion suojelualueilla saaristossa. Tässä hankkeessa toimii sekä ammattimaisia koulutettuja pyytäjiä että heidän tukenaan paikallisia pyytäjiä. Suurin osa pyytäjistä on myös metsästäjiä, joille perinteinen uroshaahkojen metsästys on tärkeä motivaatiotekijä jatkaa vieraspetojen torjuntatyötä.

Haahkan metsästys on myös osa saaristolaiskulttuuria ja tarjoaa merkittävästi rajoitettunakin metsästysmahdollisuuksia myös Etelä-Suomen maattomille metsästäjille ja auttaa pitämään metsästäjäkunnan motivaation korkealla keskeisiin kannanhoitotoimiin. Uroshaahkojen metsästykseen osittainen salliminen on merkittävä kannustin hoitaa elinympäristöjä ja puuttua muihin kantojen pienenemiseen vaikuttaviin tekijöihin ja edistää siten tavoitetta palauttaa kannan suojelun tila suotuisaksi. On myös huomioitava, että metsästäjien tekemä luonnonhoitotyö saariston symbolisen riistalinnun haahkan eteen vaikuttaa suotuisasti myös muuhun saaristolinnustoon.³¹

Mikäli metsästysrajoituksia koskevaa asetusta ei anneta ennen 1.6.2025, tulee uroshaahkojen metsästysaika olemaan 1.6.-31.12. ja naarashaahkojen ja saman vuoden poikasten osalta 20.8. klo 12 alkaen 31.12. saakka. Tällöin aluerajauksetkaan eivät ole voimassa.

²⁷ Jaatinen, K., Hermansson, I., Mohring, B. et al. Mitigating impacts of invasive alien predators on an endangered sea duck amidst high native predation pressure. *Oecologia* 198, 543–552 (2022). <https://doi.org/10.1007/s00442-021-05101-8>.

²⁸ Our results clearly show that intensified removal of American minks and raccoon dogs decreased the number of female eiders killed during nesting, while improving both nesting success and breeding propensity. Such obvious positive effects of invasive predator removal are particularly noteworthy against the backdrop of a soaring eagle population, indicating that the impacts of invasives may become accentuated when native predators differ taxonomically and by hunting mode. This study shows that invasive alien predator removal is an effective conservation measure clearly aiding native fauna even under severe native predation pressure. Such cost-effective conservation actions call for governmental deployment across large areas (Jaatinen et al 2022).

²⁹ <https://mmm.fi/sotka/vieraspedot>

³⁰ <https://www.metsa.fi/projekti/biodiversea/>

³¹ American mink removal in the archipelago led to marked and rapid increases in the breeding densities of many bird species. Positive response (breeding population) to mink removal: Tufted duck, Velvet scoter, Ringed plover, Arctic skua, Arctic tern, Rock pipit, Northern wheateater. (Nordström et al 2002)

Removal of raccoon dogs can be an important tool in wetland management. Results showed that especially the breeding success of lapwing and coot improved clearly after successful raccoon dog removal (Nummi et al. 2019).

4 Asian valmistelu

Maa- ja metsätalousministeriössä on valmisteltu virkatyönä ehdotus maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi haahkanmetsästyksen rajoittamisesta.

Asetusluonnoksesta pyydetään lausuntoja seuraavilta tahoilta: ympäristöministeriö, MMM/ruokaosasto, Luonnonvarakeskus (LUKE), Suomen ympäristökeskus (SYKE), Suomen riistakeskus, riistanhoitoyhdistykset, Metsähallitus, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto (MTK), Svenska lantbruksproducenternas centralförbund (SLC), Suomen Luonnonsuojeluliitto, WWF Suomi, BirdLife Suomi ry, Suomen Metsästäjäliitto ry, Natur och Miljö, Intresseförening för en levande skärgård. Maa- ja metsätalousministeriö pyytää samalla Suomen riistakeskusta järjestämään riistanhoitoyhdistysten kuulemista varten internetkyselyn, jonka kautta riistanhoitoyhdistykset pystyivät antamaan lausuntonsa sähköisesti koskien metsästyslain 38 §:n nojalla annettavaa metsästyksen kieltämistä.

Lausuntoja asetusluonnoksesta annettiin yhteensä 12.

Lausunnot ovat nähtävissä lausuntopalvelusta tai pyydetävissä maa- ja metsätalousministeriön kirjaamosta. Lausunnoissa asetuksen antamista pidettiin tarpeellisena, mutta riittämättömänä. Suomen riistakeskus katsoi, että matala verotusaste huomioiden, ei ole ekologisesta näkökulmasta tarvetta rajoittaa metsästystä edellistä kolmivuotista asetusta tiukemmin. Toisaalta ei ole myöskään tarkoituksenmukaista laajentaa metsästystä ajallisesti tai alueellisesti. YM pitää tärkeänä, että asetusluonnoksessa haahkan metsästystä koskevia rajoituksia on katsottu pidemmän aikavälin kuin vain yhden metsästyskauden näkökulmasta kannan lisääntymistavoitteiden saavuttamiseksi. LUKE mukaan haahkan negatiiviseen kannankehitykseen on vaikuttanut voimakkaasti lisääntynyt poikas- ja naaraskuolleisuus predaation kautta (mm. merikotka, minkki ja supikoira). Lajien kantojen vahvistaminen on riistanhoidon keskeisiä tavoitteita, ja vähenevien riista-eläinten populaatioita voi vahvistaa toimenpiteillä, jotka parantavat poikastuottoa ja/tai vähentävät kuolevuutta. Lisääntymismenestyksen kohentamiseen kuuluvat elinympäristöjen laadun parantaminen ja mm. vieraslajienpoistojen poistaminen. LUKE katsoo, että koiraiden metsästyksen aiheuttamalla lisäkuolleisuudella on tuskin olennaista negatiivista vaikutusta kannan kehitykseen nykytilanteessa. Myös SYKE pitää minkin ja supikoiran tehopyyntiä merensaaristossa keskeisenä keinona haahkakannan ja muiden saaristolintukantojen tilan parantamisessa ja MMM:n ja YM:n tulisi varata tähän toimintaa pysyvästi riittävät resurssit.

Osa lausunnonantajista katsoi, että metsästys tulisi sallia vain luodoilla, joilla ei ole muita saaristolintuyhdyskuntia. SLL ja WWF esittivät metsästyksen kokonaan kieltämistä kolmeksi vuodeksi tai vain vanhojen koirashaahkojen metsästystä syksyllä. WWF esitti myös metsästysasetuksen 24 §:n muutosta rauhoitusajoista. Huolta kannettiin metsästyksen haitallisesta vaikutuksesta muille pesiville linnuille ulkosaaristossa. SYKE esittää metsästyksen järjestämistä siten, että kaikki metsästykseseen käytettävät saaret ja luodot nimetäisiin koko Suomen merialueelta. Suomen riistakeskus ja Natur och Miljö katsoivat, että metsästysmahdollisuuden säilymisen, rajoitettunakin, katsottiin auttavan pitämään metsästäjäkunnan motivaation korkealla keskeisiin kannanhoitotoimiin, erityisesti vieraspetojen tehopyyntiin. Toisaalta mm. Natur och Miljö esitti metsästysoikeuden sitomista kotipaikkaan mahdollisesti saaristolain määritelmien avulla.

Maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että asetuksen voimassaoloa ja sisältöä voidaan tarkastella uudelleen milloin tahansa asetuksen voimassaoloaikana ja antaa tarvittaessa uusi asetus. Syksyistä vain uroshaahkojen metsästystä ei pidetä tarkoituksenmukaisena, koska syksyllä Suomen merialueilla on käytännössä vain aikuisia naarashaahkoja ja saman vuoden poikasia, joita ei metsästys tilanteessa todennäköisesti pysty erottamaan toisistaan. Rajaaminen vain vanhoihin uroshaahkoihin olisi sama asia kuin metsästys olisi kokonaan kielletty. Lausunnoissa on todettu minkin ja supikoiran tehopyyntiä merensaaristossa keskei-

senä keinona haahkakannan ja muiden saaristolintukantojen tilan parantamisessa. Maa- ja metsätalousministeriö katsoo, ettei pelkillä MMM:n ja YM:n rajallisilla rahallisilla resursseilla pystytä tehopyyntiä takamaan ilman metsästäjien vapaaehtoistyötä, mikä pitkälti on seurausta uroshaahkojen metsästyksen sallimisesta. Haahkapopulaatio on hyvin koirasvoittoinen. Haahkan koiraisiin kohdistuvaa metsästystä Itämeren piirissä toteutetaan nykyisin vain Suomessa ja Tanskassa. Suomessa haahkakoiraiden vuosittainen verotus on ollut vähäistä metsästyskaudella (1.–15.6.). Koiraiden metsästyksen aiheuttamalla lisäkuolleisuudella ei ole negatiivista vaikutusta kannan kehitykseen nykytilanteessa. Metsästyksen käytettävien saarien ja luotojen luetteloa ei pidetä edelleenkään mielekkäänä, sillä saaristo on täynnä samannimisiä luotoja. Lausuntojen perusteella ei tehty muutoksia asetukseen.

5 Voimaantulo

Maa- ja metsätalousministeriön asetus ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian. Asetus koskisi siten jo meneillään olevaa metsästyskautta 2024–2025, joka realisoituisi ensimmäisenä 1.6.2025 alkavan uroshaahkojen metsästyksen rajoittamisena.